ĢENERĀLADVOKĀTA F. DŽ. DŽEIKOBSA [*F. G. JACOBS*] SECINĀJUMI, sniegti 2005. gada 17. martā [1]

1. Šajos divos lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko iesniegusi *College van Beroep voor het bedrijfsleven* [Apelācijas tiesa tirdzniecības un rūpniecības jautājumos] (Nīderlande) Tiesai tiek lūgts paskaidrot, vai Bīstamo vielu direktīva [2] dalībvalstij atļauj izvirzīt citus nosacījumus tāda biocīdā produkta laišanai tirgū un lietošanai, kura aktīvā viela ir iekļauta šīs direktīvas I pielikumā.

Atbilstošās tiesību normas

2. Uz šo lietu attiecas gan Bīstamo vielu direktīva, gan Biocīdo produktu direktīva [3]. Ar pirmo saskaņo regulējumu, kas attiecas uz tās vairākkārt grozītajā pielikumā uzskaitītu atsevišķu bīstamu vielu un preparātu laišanu tirgū un lietošanu. Ar otro cenšas saskaņot regulējumu, kas attiecas uz tādu biocīdo produktu (kas agrāk tika saukti par lauksaimniecībā neizmantojamiem pesticīdiem) atļaušanu un laišanu tirgū, kuru atļautās aktīvās vielas izsmeļoši ir jāuzskaita dažādos pielikumos. Tomēr šajos pielikumos iekļaujamo vielu saraksti vēl nav izveidoti, un tāpēc šīs direktīvas tiesību normas vēl nav pilnībā ieviestas.

3. Abas šīs direktīvas un pirmās direktīvas grozījumi tika pieņemti, pamatojoties uz EK līguma 100. un 100.a pantu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem [4] — EKL 94. un 95. pants).

4. EKL 94. pantā ir noteikts, ka Padome ar vienprātīgu lēmumu izdod direktīvas, lai tuvinātu tādus dalībvalstu normatīvos un

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Padomes 1976. gada 27. jūlija direktīva 76/769/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz dažādu bīstamu vielu un preparātu tirgū laišanas un lietošanas ierobežojumiem (OV L 262, 201. lpp.), kas it īpaši grozīta ar Padomes 1983. gada 19. septembra direktīvu 83/478/EEK (OV L 263, 33. lpp.), ar Padomes 1989. gada 21. decembra direktīvu 89/677/EEK (OV L 398, 19. lpp.) un ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20. decembra direktīvu 94/60/EK (OV L 365, 1. lpp.).

3 — Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 16. februāra direktīva 98/8/EK par biocīdo produktu laišanu tirgū (OV L 123, 1. lpp.).

4 — Attiecībā uz 100.a pantu.

administratīvos aktus, kas tieši iespaido kopējā tirgus izveidi vai darbību.

5. EKL 95. panta 1. punkts, atkāpjoties no 94. panta, un ar zināmiem izņēmumiem noteic, ka Padome ar kvalificētu balsu vairākumu paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos pasākumus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

6. EKL 95. pants turklāt noteic, ka, ja pēc tam, kad ir ticis noteikts saskaņošanas pasākums, kāda dalībvalsts uzskata par vajadzīgu atstāt spēkā [5] vai ieviest [6] savus noteikumus, kas *inter alia* attiecas uz vides aizsardzību, tā dara Komisijai zināmus šos noteikumus, kā arī pamatojumu to atstāšanai spēkā. Komisijai jāapstiprina vai jānoraida attiecīgie valsts noteikumi, iepriekš pārbaudot, vai tie nav patvaļīgas diskriminācijas līdzeklis, slēpts ierobežojums tirdzniecībā starp dalībvalstīm vai šķērslis iekšējā tirgus darbībai [7].

5 — EKL 95. panta 4. punkts.

6 — EKL 95. panta 5. punkts; ieteiktajiem noteikumiem ir jābūt pamatotiem ar jauniem zinātnes datiem.

7 — EKL 95. panta 6. punkts.

Bīstamo vielu direktīva

7. Bīstamo vielu direktīva tika pieņemta, pamatojoties uz EK līguma 100. pantu (jaunajā redakcijā — EKL 94. pants). Tās preambulā ir iekļauti šādi apsvērumi:

"Tā kā visiem noteikumiem par bīstamu vielu un preparātu laišanu tirgū jāaizsargā sabiedrība un jo īpaši personas, kas lieto šādas vielas un preparātus;

tā kā tiem būtu jādod ieguldījums vides aizsardzībā pret visām vielām un preparātiem, kam ir ekotoksiskās īpašības vai kas varētu piesārņot vidi;

tā kā tiem vajadzētu būt arī ar mērķi atjaunot, saglabāt un uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti;

tā kā uz bīstamām vielām un preparātiem attiecas dalībvalstu noteikumi; tā kā šie noteikumi attiecībā uz to laišanu tirgū un lietošanu ir atšķirīgi; tā kā šīs atšķirības rada šķērsli tirdzniecībā un tieši ietekmē kopējā tirgus izveidi un darbību;

tā kā tāpēc šis šķērslis būtu jālikvidē; tā kā šajā nolūkā jātuvina dalībvalstu tiesību akti, ar ko reglamentē šo jomu" [8].

8. Direktīvas 1. panta 1. punktā ir noteikts:

"Neierobežojot citu attiecīgo Kopienas noteikumu piemērošanu, ar šo direktīvu ierobežo [I pielikumā] iekļauto bīstamu vielu un preparātu laišanu tirgū un lietošanu Kopienas dalībvalstīs" [9].

9. Direktīvas 2. panta pirmajā teikumā ir noteikts:

"Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka bīstamās vielas un preparātus, kas iekļauti [I pielikumā], var laist tirgū vai lietot, tikai izpildot tur norādītos nosacījumus."

10. Ar Direktīvu 89/677 [10] tika grozīts Bīstamo vielu direktīvas I pielikums, tajā iekļaujot arsēna savienojumus. Direktīva 89/677 tika pieņemta, pamatojoties uz EK līguma 100.a pantu (jaunajā redakcijā — EKL 95. pants). Tās preambulas pirmajā apsvērumā ir noteikts:

"Tā kā ir jāpieņem pasākumi, lai laikposmā līdz 1992. gada 31. decembrim pakāpeniski izveidotu iekšējo tirgu; tā kā iekšējais tirgus ir telpa bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta brīva preču, personu, pakalpojumu un kapitāla aprite".

11. Astotajā apsvērumā ir noteikts:

"Tā kā daži pretapaugšanas preparāti, ko lieto par kuģu korpusu un/vai zemūdens aprīkojuma aizsargpārklājumiem, dažu ķīmisku savienojumu un jo īpaši arsēna, dzīvsudraba un alvas savienojumu dēļ kaitīgi iedarbojas uz dzīviem ūdens organismiem; tā kā, lai labāk aizsargātu vidi, šādu savienojumu lietošana minētajos preparātos jāreglamentē."

8 — Pirmais, otrais, trešais, ceturtais un piektais apsvērums.

9 — Ar Direktīvu 83/478, kas minēta 2. zemsvītras piezīmē, Bīstamo vielu direktīvas grozījumu rezultātā tās pielikums tika nosaukts par I pielikumu.

10 — Minēta 2. zemsvītras piezīmē.

12. Bīstamo vielu direktīvas I pielikuma 20. punkts pēc grozījumiem ietver "arsēna savienojumus", un 20. punkta 1. daļā minēti apstākļi, kādos šādus savienojumus ir atļauts laist tirgū un lietot, it īpaši norādot, ka tos:

"1. Nedrīkst lietot par vielām un tādu preparātu sastāvā, ko paredzēts lietot:

[..]

b) koksnes konservācijā.

Šajā gadījumā aizliegums neattiecas uz neorganisko vara, hroma, arsēna sāļu šķīdumiem, ko lieto rūpnieciskās iekārtās, kurās koksnes piesūcināšanai izmanto vakuumu vai spiedienu.

[..]"

13. Ar Direktīvu 94/60 [11] tika grozīts Bīstamo vielu direktīvas I pielikums, tajā iekļaujot kreozotu. Direktīva 94/60 tika pieņemta, pamatojoties uz EK līguma 100.a pantu (jaunajā redakcijā — EKL 95. pants). Tās preambulā ir noteikts:

"Tā kā jāpieņem iekšējā tirgus izveides pasākumi; tā kā iekšējais tirgus ir telpa bez iekšējām robežām, kurā ir nodrošināta brīva preču, pakalpojumu un kapitāla aprite un personu pārvietošanās;

tā kā darbam iekšējā tirgū pakāpeniski jāuzlabo dzīves kvalitāte, veselības aizsardzība un patērētāju drošība; [..]

[..]

tā kā kreozots, kas definēts šīs direktīvas pielikumā, var kaitēt veselībai, jo tas satur zināmas kancerogēnas vielas; tā kā tādēļ jāierobežo kreozota lietošana koksnes apstrādē, kā arī ar kreozotu apstrādātas koksnes tirgū laišana un lietošana;

11 — Minēta 2. zemsvītras piezīmē.

tā kā daži kreozota komponenti slikti noārdās un ir kaitīgi dažiem organismiem vidē; tā kā šie komponenti var iekļūt vidē, ja tiek izmantota apstrādāta koksne;

un destilāti (akmeņogļu darva). 32. punkta 1. daļā ir minēti apstākļi, kādos šādas vielas un preparātus ir atļauts laist tirgū un lietot, norādot, ka tos:

[..]

"Nedrīkst lietot koksnes apstrādē, ja tie satur:

tā kā [kreozota] vai to saturošu preparātu tirgū laišanas un lietošanas ierobežojumi, kas jau ir pieņemti dažās dalībvalstīs, tieši ietekmē iekšējā tirgus izveidi un darbību; tā kā tādēļ jātuvina dalībvalstu tiesību akti šajā jomā un tādējādi jāgroza [Bīstamo vielu direktīvas] I pielikums" [12].

a) benzopirēnu koncentrācijā, kas pārsniedz 0,005 % pēc masas; vai

b) ar ūdeni ekstrahējamus fenolus koncentrācijā, kas pārsniedz 3 % pēc masas, vai arī gan a), gan b) apakšpunktā minētās vielas.

14. Grozītajā Bīstamo vielu direktīvas I pielikuma 32. punktā ir ietvertas "vielas un preparāti, kas satur vienu vai vairākas šādas vielas", tostarp kreozots, kreozota eļļa

Turklāt šādi apstrādātu koksni nedrīkst laist tirgū.

12 — Pirmais, otrais, desmitais, vienpadsmitais un četrpadsmitais apsvērums.

Tomēr, atkāpjoties no iepriekšminētā,

i) minētās vielas un preparātus drīkst lietot koksnes apstrādē rūpnieciskās iekārtās, ja tie satur:

a) benzopirēnu koncentrācijā, kas ir mazāka par 0,05 % pēc masas, un

b) ar ūdeni ekstrahējamus fenolus koncentrācijā, kas ir mazāka par 3 % pēc masas.

[..]"

Biocīdo produktu direktīva

15. Biocīdo produktu direktīva [13] tika pieņemta, pamatojoties uz EK līguma 100.a pantu (jaunajā redakcijā — EKL 95. pants).

13 — Minēta 3. zemsvītras piezīmē.

16. Tās preambulas 12. un 26. apsvērums noteic:

"ir jāsastāda Kopienas saraksts aktīvajām vielām, kuras drīkst izmantot biocīdajos produktos;

[..]

šo direktīvu un sevišķi pārskates programmu pilnībā neievieslīs dažos gados, [Bīstamo vielu direktīva] paredz sistēmu, lai papildinātu pozitīvā saraksta izveidi ar noteiktu aktīvo vielu un to produktu vai grupu tirdzniecības un izmantošanas ierobežojumiem".

17. Šīs direktīvas 1. panta 1. punktā ir noteikts, ka tā attiecas uz a) biocīdo produktu atļaušanu un laišanu tirgū izmantošanai dalībvalstīs; b) atļauju savstarpēju atzīša-

nu Kopienā un c) to aktīvo vielu pozitīvā saraksta izveidošanu Kopienas līmenī, kuras var izmantot biocīdajos produktos.

18. Direktīvas 1. panta 3. punkts noteic, ka direktīvu "piemēro, neskarot būtiskus Kopienas noteikumus vai pasākumus, kas veikti saskaņā ar tiem, jo īpaši" tiesību aktu virkni, kurā ietverta Bīstamo vielu direktīva.

19. Direktīvas 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir noteikts, ka "biocīdie produkti" direktīvas izpratnē ir "aktīvās vielas un preparāti, kas satur vienu vai vairākas aktīvās vielas, un lietotājam piegādātajā veidā paredzēti, lai iznīcinātu, atbaidītu, padarītu nekaitīgu, kavētu iedarbību vai citādi kontrolējami ķīmiski vai bioloģiski iedarbotos uz jebkuru kaitīgu organismu" un noteic, ka V pielikumā sniegts izsmeļošs 23 produktu veidu saraksts ar norādošu katra veida aprakstu. Šajā pielikumā ar virsrakstu "8. Produktu veids: koksnes konservanti" ir iekļauti:

"Produkti, kurus izmanto koksnes, ieskaitot kokzāģētavas posmu, vai koksnes izstrādājumu konservēšanai, kontrolējot koksni noārdošos vai deformējošos organismus.

Šis produktu veids ietver kā profilakses, tā arī atveseļojošus produktus."

20. Direktīvas 3. panta 1. punkts paredz, ka dalībvalstis "nosaka, ka biocīdo produktu nedrīkst laist tirgū un izmantot tās teritorijā, ja vien tas nav atļauts saskaņā ar šo direktīvu".

21. Direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts noteic, ka dalībvalstis atļauj biocīdo produktu tikai tad, ja "tajā iekļautā(-s) aktīvā(-s) viela(-s) minēta(-s) I vai I A pielikumā un ir izpildītas visas prasības, kas izklāstītas šajos pielikumos".

22. Biocīdo produktu direktīvas pieņemšanas brīdī šajos pielikumos nebija ietverta neviena viela. Ar Direktīvu tika noteikta procedūra, lai izvērtēšanas procesa beigās tās pielikumos iekļautu aktīvas vielas.

23. Direktīvas 16. panta 1. punkts noteic:

"Tālāk atkāpjoties no 3. panta 1. punkta, 5. panta 1. punkta [..] un neskarot 2. un 3. punktu, 10 gadus pēc [2000. gada 14. maija] dalībvalsts var turpināt piemērot tās pašreizējo sistēmu vai praksi biocīdo produktu laišanai tirgū. Jo īpaši saskaņā ar tās noteikumiem valsts var atļaut savā teritorijā laist tirgū biocīdo produktu, kas satur I vai I A pielikumā neminēto aktīvo vielu šim produkta tipam. Šādas aktīvās vielas jālaiž tirgū [2000. gada 14. maijā] kā biocīdā produkta aktīvās vielas [..]."

24. Direktīvas 16. panta 2. punktā ir noteikts, ka pēc direktīvas pieņemšanas Komisijai jāuzsāk sistemātisko pārbaužu desmit gadu programma visām šādām aktīvajām vielām. Šo desmit gadu laikā atbilstoši noteiktai kārtībai var izlemt, vai aktīvo vielu iekļaut I, I A vai I B pielikumā un, ja tā — ar kādiem nosacījumiem to darīt. Direktīvas 16. panta 3. punkts noteic, ka pēc šāda lēmuma pieņemšanas dalībvalstis nodrošina, ka atļaujas biocīdajiem produktiem, kuros ir šādas aktīvās vielas, vajadzības gadījumā piešķir, modificē vai anulē.

25. Šķiet, ka vēl nav ticis pieņemts neviens šāds lēmums. Attiecīgi I, I A un I B pielikumā vēl joprojām nav ietverta neviena viela.

Valsts tiesiskais regulējums

26. Ir skaidrs, ka attiecīgajos Nīderlandes tiesību aktos [14] ir noteikts, ka katrai personai, kas piegādā, iegūst, uzglabā vai importē pesticīdus, ir jāsaņem atļauja. Šādas darbības ir aizliegtas, ja atļauja nav saņemta. Saskaņā ar ieniedzējtiesas lēmumu nosacījumi, ko Nīderlandes tiesību akti paredz attiecībā uz atļaujas piešķiršanu, ir pieņemti, lai uzlabotu vides aizsardzību.

Pamata prāvas un Tiesai uzdotais jautājums

27. Prasītāji lietā C-281/03 ir personas, kam kādreiz ir bijušas piešķirtas atļaujas, un/vai personas, kas ir lūgušas tām piešķirt atļaujas

14 — *Bestrijdingsmiddelenwet* (Likums par pesticīdiem) 1962, no: *Staatsblad* 1962, 288. lpp.; *Regeling milieutoelatingseisen niet-landbouwbestrijdingsmiddelen* (Noteikumi, ar ko paredz nosacījumus saistībā ar vides atļauju pesticīdiem, ko neizmanto lauksaimniecībā), no: *Staatscourant* 1998, 15. lpp.; *Besluit milieutoelatingseisen niet-landbouwbestrijdingsmiddelen* (lēmums, ar ko paredz nosacījumus saistībā ar vides atļauju pesticīdiem, ko neizmanto lauksaimniecībā), no: *Staatsblad* 1998, 499. lpp.; ar grozījumiem, *Staatsblad* 1999, 309. lpp.

attiecībā uz atsevišķiem lauksaimniecībā neizmantojamiem pesticīdiem (plašākā izpratnē — biocīdiem), ko lieto koksnes saglabāšanā un kuros kā aktīvā viela ir akmeņogļu darvas destilāti (slānekļa eļļa un kreozota eļļa). Prasītāji ir cēluši prasību iesniedzējtiesā pret *College voor de toelating van bestrijdingsmiddelen* [Pesticīdu atļauju izsniegšanas padome] (turpmāk tekstā — "CTB") 2000. gada 6. jūlija un 2002. gada 28. jūnija lēmumiem, ar kuriem tika noraidīti prasītāju iebildumi pret iepriekšējiem lēmumiem, saskaņā ar kuriem būtībā atļaujas attiecībā uz šādiem pesticīdiem vai nu beznosacījumu kārtā netika atjaunotas, vai arī netika piešķirtas.

28. Lieta C-282/03 attiecas uz prasību, kas celta pret 2002. gada 2. augusta lēmumu, saskaņā ar kuru *CTB* atzina par nepamatotām sūdzības, ko prasītājs bija iesniedzis pret lēmumiem, saskaņā ar kuriem tika atsaukta tam piešķirtā atļauja attiecībā uz produktu, ko izmanto koksnes impregnēšanai un kurā ir vara, hroma un arsēna savienojumi, un noraidīts tā pieteikums pagarināt atļauju attiecībā uz šo produktu.

29. Ir skaidrs, ka attiecīgie produkti ietilpst Bīstamo vielu direktīvas I pielikuma 20. un 32. punktā noteiktajos izņēmumos. Ar šo direktīvu attiecīgi netiek izvirzīta prasība dalībvalstīm ierobežot šo produktu laišanu tirgū un lietošanu koksnes konservācijā. Savukārt apstrīdēto lēmumu rezultātā ar attiecīgajiem Nīderlandes tiesību aktiem prasītājiem aizliedz šos produktus piegādāt, iegūt, uzglabāt vai importēt.

30. *CTB* uzskatīja, ka tikai tāpēc, ka daži tādu koksnes konservācijas produktu, kuros ir kreozota vai vara, hroma un arsēna savienojumi, lietojumi saskaņā ar Bīstamo vielu direktīvu ir atbrīvoti no šādu vielu lietošanas aizlieguma, tai nebija pienākuma piešķirt atļauju attiecībā uz šiem produktiem. Bīstamo vielu direktīvas 2. pants noteic, ka attiecīgās bīstamās vielas un preparātus var laist tirgū, izpildot šajā direktīvā minētos nosacījumus, nevis ka ir jāatļauj to lietošana vai laišana tirgū. Ar Bīstamo vielu direktīvu dalībvalstīm netiek aizliegts pieņemt stingrākas prasības.

31. Uzskatot, ka Bīstamo vielu direktīvā minētais skaidri neatbild uz jautājumu, vai tās noteikumi attiecībā uz vielām, kurām tā ir piemērojama, ir izsmeļoši, vai arī tā pieļauj papildu valstu nosacījumu piemērošanu, *College van Beroep voor het bedrijfsleven* abās lietās ir uzdevusi Tiesai jautājumu par to, vai ar šo direktīvu dalībvalstij atļauj izvirzīt papildu nosacījumus tāda biocīdā produkta laišanai tirgū un lietošanai, kura aktīvā viela ir iekļauta tās I pielikumā.

32. Prasītāji abās lietās, *CTB*, Dānijas un Nīderlandes valdības un Komisija ir iesniegušas rakstveida apsvērumus. Prasītāji, *Stichting Behoud Leefmilieu en Natuur Maas en Waal* [*Maas* un *Waal* fonds dzīvās vides un dabas saglabāšanai] (turpmāk tekstā — "Fonds"), kas ir viens no dalībniekiem pamata prāvā lietā C-282/03, Nīderlandes valdība un Komisija tika pārstāvēti tiesas sēdē.

33. *CTB*, Fonds, kā arī Dānijas un Nīderlandes valdības norāda, ka uz uzdoto jautājumu vajadzētu atbildēt apstiprinoši galvenokārt tāpēc, ka Bīstamo vielu direktīva ir tāda direktīva, kurā ir noteikti minimāli standarti, jo ar to neaptver attiecīgos valsts pasākumus, un/vai tāpēc, ka attiecīgo produktu lietošanu regulē Biocīdo produktu direktīva, kurai ir augstāks spēks nekā Bīstamo vielu direktīvai. Prasītāji un Komisija ir pretējās domās galvenokārt tāpēc, ka Bīstamo vielu direktīvas rezultātā tiek veikta pilnīga to jautājumu, uz kuriem tā attiecas, saskaņošana.

Vērtējums

34. Ir skaidrs, ka Bīstamo vielu direktīva ir saskaņošanas pasākums, kas veikts, galvenokārt lai novērstu šķēršli iekšējā tirgus darbībai, kas rodas dažādu valstu noteikumu par nosacījumiem bīstamu vielu un preparātu laišanai tirgū un lietošanai dēļ: tas izriet no tās likumīgā pamata (EK līguma 100. pants, jaunajā redakcijā — EKL 94. pants) un no tās preambulā minētā ceturtā un piektā apsvēruma [15].

35. To pašu var teikt par Direktīvām 89/677 un 94/60, ar kurām Bīstamo vielu direktīvas I pielikumam tika pievienoti attiecīgi 20. un 32. punkts, kurās ietverti šajās lietās apskatītie izņēmumi: tās abas tika pieņemtas, pamatojoties uz EK līguma 100.a pantu, un abu direktīvu preambulas pirmajā apsvērumā [16] ir uzsvērts, ka to mērķis ir iekšējā tirgus izveide.

36. Tāpat arī ir skaidrs, ka ar Direktīvu 89/677 ieviešot apskatāmās tiesību normas par arsēnu, tas tika darīts ar papildu mērķi "labāk aizsargāt [..] vidi" [17], un ka, ar Direktīvu 94/60 ieviešot apskatāmās tiesību

15 — Izklāstīti iepriekš 7. punktā.

16 — Izklāstīti iepriekš 10. un 13. punktā.

17 — Skat. preambulas astoto apsvērumu, kas izklāstīts iepriekš 11. punktā.

normas par kreozotu, tas tika darīts, lai samazinātu videi nodarīto kaitējumu [18].

37. Ja direktīvas, kas regulē bīstamas vielas, mērķos ietilpst attiecīgo vielu tirdzniecībai Kopienā likto šķēršļu novēršana, šīs direktīvas noteikumi nevar būt iecerēti kā tādi, ar kuriem sasniedz minimālu aizsardzības līmeni un kuros paredzēto pienākumu loku dalībvalstis var brīvi paplašināt; šiem noteikumiem ir jābūt izsmeļošiem [19]. Šāda pieeja atbilst Tiesas iedibinātajam plašākam principam par to, ka, ja Kopienas likumdevējs kādā jomā ir pieņēmis saskaņošanas direktīvu, tad dalībvalstīm tajā pašā jomā nav tiesību saglabāt vai pieņemt ar direktīvu nesaderīgus pasākumus [20].

38. Tādēļ, pēc manām domām, ar Bīstamo vielu direktīvu *prima facie* tiek aizliegts dalībvalstīm noteikt savos tiesību aktos tādus nosacījumus direktīvā ietverto vielu un preparātu laišanai tirgū un lietošanai, kas ir vairāk ierobežojoši nekā direktīvā noteiktie nosacījumi. Direktīvā ietvertajās vielās, no vienas puses, ir preparāti, kuros ietilpst arsēna savienojumi, un, no otras puses, — kreozots un akmeņogļu darvas destilāti. Tādējādi apskatāmie produkti acīmredzami ietilpst direktīvas piemērošanas jomā. Šis fakts ir pietiekams, lai atšķirtu pašreizējo lietu no *Burstein* [21] un *Toolex* [22] lietām, uz kurām pamatojas Dānijas un Nīderlandes valdības, jo abas šīs lietas attiecās uz produktiem, kas neietilpa direktīvas piemērošanas jomā. Turklāt šajā lietā valsts pasākumu rezultātā tiek aizliegta šādu produktu lietošana koksnes konservācijai, — lietojums, ko tieši regulē direktīva, apstākļos, kuros ar direktīvu tieši šāda lietošana ir atļauta.

39. Pret šādu interpretāciju ir tikuši izvirzīti dažādi iebildumi.

40. Pirmkārt, Fonds, kā arī Dānijas un Nīderlandes valdības norāda, ka ar Bīstamo vielu direktīvu tiek radīta tikai minimāla saskaņošana.

18 — Skat. preambulas 11. apsvērumu, kas izklāstīts iepriekš 13. punktā.

19 — Skat., piemēram, Tiesas 1987. gada 14. oktobra spriedumu lietā 278/85 Komisija/Dānija (*Recueil*, 4069. lpp., 22. punkts); skat. arī Tiesas 1979. gada 5. aprīļa spriedumu lietā 148/78 *Ratti* (*Recueil*, 1629. lpp., 24. un 26. punkts) un, īpaši atsaucoties uz Bīstamo vielu direktīvu, ģenerāladvokāta Sadžo [*Saggio*] komentārus viņa 1998. gada 7. maija secinājumos lietā C-127/97 *Burstein* (1998. gada 1. oktobra spriedums, *Recueil*, I-6005. lpp., 22. un 23. punkts un 31. punkta priekšpēdējā daļa).

20 — Skat. nesenu šī principa piemērošanu Tiesas 2002. gada 25. aprīļa spriedumā lietā C-154/00 Komisija/Grieķija (*Recueil*, I-3879. lpp.).

21 — Minēta 19. zemsvītras piezīmē.

22 — Tiesas 2000. gada 11. jūlija spriedums lietā C-473/98 (*Recueil*, I-5681. lpp.).

41. Dānijas valdība it īpaši pamatojas uz faktu, ka direktīvā nav brīvas pārvietošanās klauzulas (*free movement clause*) (ar kuru dalībvalstīm tiktu aizliegts aizkavēt direktīvai atbilstošu produktu pārdošanu, lietošanu vai iegūšanu) vai drošības klauzulas (*safeguard clause*) (kas zināmos apstākļos ļautu dalībvalstīm aizliegt laist tirgū direktīvai atbilstošus produktus).

Ir jānorāda, ka prasītāji lietā C-281/03, pieņemot, ka drošības klauzula nepastāv, izdara pretēju un, manuprāt, loģiskāku secinājumu.

44. Nīderlandes valdība atsaucas uz Tiesas apgalvojumu spriedumā lietā *Toolex*[24], ka Bīstamo vielu direktīvā "nav ietverts nekas vairāk, kā vien noteiktas atsevišķas minimālas prasības".

42. Es neuzskatu, ka kaut ko var secināt no pirmā aizlieguma. Kā Tiesa skaidri norādīja spriedumā lietā *Ratti*[23], ir iespējams, ka brīvas pārvietošanās klauzulai nav patstāvīgas nozīmes tādas direktīvas kontekstā, ar ko cenšas izlīdzināt tādas atšķirības valstu tiesību aktos, kas rada šķēršļus iekšējā tirgus darbībai, jo ar to vienkārši var papildināt attiecīgās direktīvas materiālo tiesību normas, lai nodrošinātu attiecīgo produktu brīvu pārvietošanos.

45. Tomēr, pēc manām domām, ir maldinoši šo citātu izraut no tā konteksta. Attiecīgā sprieduma punkta pilna redakcija ir šāda:

"Ņemot vērā, ka [Bīstamo vielu direktīvā] pašā nav ietverts nekas vairāk, kā vien noteiktas atsevišķas minimālas prasības, kā tas skaidri izriet no tās 2. panta [..], ar to acīmredzami neaizliedz dalībvalstīm regulēt tādu vielu laišanu tirgū, kas neietilpst tās piemērošanas jomā [..]."

43. Attiecībā uz otro aizliegumu šķiet paradoksāli apgalvot, ka, tāpēc ka direktīvā nav klauzulas, kura atļautu dalībvalstīm veikt valstiskus pasākumus, kas ir pretrunā šai direktīvai, saskaņošana izpaužas mazākā mērā nekā tādas direktīvas rezultātā, ar ko tiek pieļauta atkāpšanās no tās noteikumiem.

46. Šķiet, ka Tiesa vienkārši norādīja, ka Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas joma aprobežojas ar i) atsevišķu aprakstītu vielu ii) laišanu tirgū un lietošanu. Šādu interpre-

23 — Minēta 19. zemsvītras piezīmē, sprieduma 13. punkts. Skat. arī ģenerāladvokāta Reišla [*Reischl*] secinājumu 1. punkta priekšpēdējo daļu.

24 — Minēta 22. zemsvītras piezīmē, sprieduma 30. punkts.

tāciju apstiprina ģenerāladvokāta Mišo [*Mischo*] komentāri [25].

47. Turklāt tiesas sēdē Nīderlandes valdība atsaucās arī uz spriedumu lietā *Van den Burg* [26], norādot, ka šajā lietā Tiesa secināja, ka ar Savvaļas putnu direktīvu [27] tika radīts gan izsmeļošs regulējums, gan arī minimāla saskaņošana.

48. Šis spriedums ir ticis kritizēts gan par tajā lietoto terminoloģiju, gan arī par secinājumiem attiecībā uz minēto jautājumu [28]. Katrā ziņā es neuzskatu, ka to varētu veiksmīgi lietot apskatāmajās lietās. Tiesa īpaši analizēja Savvaļas putnu direktīvas 14. panta apjoma robežas, ar kuru dalībvalstīm tiek ļauts ieviest stingrākus aizsardzības pasākumus nekā tos, kas ir noteikti direktīvā. Bīstamo vielu direktīvā šādai tiesību normai nav ekvivalenta.

49. Otrkārt, *CTB* un Dānijas valdība norāda, ka attiecīgie valsts pasākumi neietilpst Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas jomā.

50. *CTB* apgalvo, ka direktīvas un it īpaši ierobežojumu, kas attiecas uz produktu, kuros ir kreozots un arsēns, laišanu tirgū un lietošanu, mērķis galvenokārt ir lietotāju un patērētāju veselības un drošības aizsardzība; vides aizsardzības apsvērumi ir otršķirīgi. Valsts tiesību aktiem un uz to pamatotajiem apstrīdētajiem lēmumiem ir īpašs mērķis, proti, vides aizsardzība pret risku, kas rodas no tā, ka koksne tiek apstrādāta ar konservācijas produktiem, kuros ir kreozots vai arsēns. Savukārt Bīstamo vielu direktīva regulē pašu apstrādi, proti, šo aizsardzības produktu lietošanu no veselības un drošības viedokļa.

51. Dānijas valdība izvirza līdzīgu argumentu, norādot, ka Bīstamo vielu direktīvā kreozota regulējums ir pamatots vienīgi ar sabiedrības veselības apsvērumiem un it īpaši ar vēža risku; ja atļauju režīmam nebūtu iespējams pakļaut biocīdus, kreozotu saturošus produktus, to radītās briesmas nevarētu izvērtēt citā kontekstā.

25 — 2000. gada 21. marta secinājumu 45. un 46. punkts.

26 — Tiesas 1990. gada 23. maija spriedums lietā C-169/89 (*Recueil*, I-2143. lpp., it īpaši sprieduma 9. punkts).

27 — Padomes 1979. gada 2. aprīļa direktīva 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 103, 1. lpp.).

28 — Skat., piemēram, Slot, P. J. *Harmonisation*. No: *European Law Review*, 1996, 378. un 389. lpp., un Jans, J. H. *European Environmental Law* (2000), 266. un 267. lpp.

52. Tomēr man šķiet, ka šajos argumentos ir nepareizi interpretēti Bīstamo vielu direktīvas mērķi. No šīs direktīvas un to direktīvu, ar kurām tika pievienoti šajās lietās apskatāmie izņēmumi[29], preambulām skaidri izriet, ka vides aizsardzība tik tiešām bija šo tiesību aktu primārais mērķis.

53. Tādējādi Bīstamo vielu direktīvas preambulas otrajā apsvērumā norādīts, ka noteikumiem par bīstamu vielu un preparātu laišanu tirgū "būtu jādod ieguldījums vides aizsardzībā pret visām vielām un preparātiem, kam ir ekotoksiskās īpašības vai kas varētu piesārņot vidi". Šis apsvērums ir ietverts tādu apsvērumu starpā, kuros norādīts, ka ar šādiem noteikumiem ir "jāaizsargā sabiedrība uń jo īpaši personas, kas lieto šādas vielas un preparātus", un tiem "vajadzētu būt [..] ar mērķi atjaunot, saglabāt un uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti".

54. Direktīvas 89/677, ar kuru Bīstamo vielu direktīvas I pielikumam tika pievienoti noteikumi par arsēnu un izņēmums no šiem noteikumiem, preambulā vispirms ir atsauce uz iekšējo tirgu (pirmais apsvērums) un tad — tās no otrā līdz septītajam apsvērumam, kurā apspriesti vairāki produkti, kas ir regulēti I pielikuma 1., 3., 5. un 13.–18. punktā — uz veselības un drošības apsvērumiem, un it īpaši uz atsevišķu vielu kancerogēnām īpašībām. Dzīvsudraba, arsēna un alvas savienojumi, kas tiek regulēti attiecīgi I pielikuma 19., 20. un 21. punktā, ir minēti astotajā apsvērumā, kurš attiecas tikai uz vides aizsardzības apsvērumiem.

55. Direktīvas 94/60, ar kuru Bīstamo vielu direktīvas I pielikumam tika pievienoti noteikumi par kreozotu un izņēmums no šiem noteikumiem, preambulā tās dažos pirmajos apsvērumos līdzīgi tiek vērsta uzmanība uz iekšējo tirgu (pirmais un otrais apsvērums) un uz nepieciešamību regulēt kancerogēnas, mutagēnas vai reproduktīvajai funkcijai toksiskas vielas (no trešā līdz devītajam apsvērumam). Tomēr ar Direktīvu 94/60 Bīstamo vielu direktīvas I pielikumam tika pievienots 29. punkts, lai regulētu ceturtajā apsvērumā minētās kancerogēnās vielas (un 30. un 31. punkts, lai regulētu attiecīgi mutagēnās vai reproduktīvajai funkcijai toksiskās vielas). Desmitais un vienpadsmitais apsvērums[30] atsevišķi un īpaši attiecas uz kreozotu, kas tiek regulēts I pielikuma 32. punktā, kurš tiek aplūkots attiecīgajās lietās. Kaut gan desmitajā apsvērumā ir atsauce uz faktu, ka

29 — Direktīvas 89/677 un 94/60, abas minētas 2. zemsvītras piezīmē.

30 — Izklāstīts iepriekš 13. punktā.

kreozots "var kaitēt veselībai, jo tas satur zināmas kancerogēnas vielas", nākamajā apsvērumā tiek vērsta uzmanība uz tā ietekmi uz vidi.

56. Tādēļ mani nepārliecina arguments, ka attiecīgajās lietās apskatāmie valsts pasākumi neietilpst Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas jomā tā iemesla dēļ, ka vides aizsardzība nav viens no šīs direktīvas galvenajiem mērķiem.

57. Treškārt, *CTB*, Fonds, kā arī Dānijas un Nīderlandes valdības norāda, ka aplūkojamo produktu lietošanu regulē Biocīdo produktu direktīva, kurai gadījumā, ja šīs divas direktīvas pārklājas, pēc to domām, ir augstāks spēks nekā Bīstamo vielu direktīvai un saskaņā ar kuru valstu tiesību aktos var noteikt stingrākas prasības par direktīvā regulēto produktu laišanu tirgū un lietošanu.

58. Bīstamo vielu direktīva noteikti ir piemērojama, "neierobežojot citu attiecīgo Kopienas noteikumu piemērošanu" [31], savukārt Biocīdo produktu direktīvu "piemēro, neskarot būtiskus Kopienas noteikumus vai pasākumus, kas veikti saskaņā ar tiem, jo īpaši" *inter alia* Bīstamo vielu direktīvu [32]. *CTB*, kā arī Dānijas un Nīderlandes valdības būtībā uzsver, ka no šīs redakcijas, abu direktīvu piemērošanas jomām un Tiesas judikatūras [33] izriet, ka abas direktīvas ir spēkā paralēli un katrai no tām ir sava atsevišķa piemērošanas joma. Bīstamo vielu direktīvas mērķis ir īpaši aizsargāt lietotāju un patērētāju veselību un drošību, bet Biocīdo produktu direktīvā ir uzsvērta vides aizsardzība. Ja abas direktīvas pārklājas, tad Biocīdo produktu direktīvai kā *lex specialis* ir augstāks spēks. Tā kā apstrīdētie lēmumi attiecas uz biocīdo produktu lietošanu, šo lēmumu atbilstība Kopienu tiesībām ir jāpārbauda Biocīdo produktu direktīvas kontekstā, nevis Bīstamo vielu direktīvas kontekstā. Attiecīgi jautājumam par to, cik būtisku saskaņošanu panāk ar otro direktīvu, nav nozīmes.

59. Šie argumenti mani nepārliecina.

31 — 1. panta 1. punkts, izklāstīts iepriekš 8. punktā.

32 — 1. panta 3. punkts, izklāstīts iepriekš 18. punktā.

33 — 1996. gada 27. jūnija spriedums lietā C-293/94 *Brandsma* (*Recueil*, I-3159. lpp.), 1998. gada 17. septembra spriedums lietā C-400/96 *Harpegnies* (*Recueil*, I-5121. lpp.) un 1999. gada 29. septembra spriedums lietā C-232/97 *Nederhoff* (*Recueil*, I-6385. lpp.).

60. Vispirms šķiet, ka ir skaidrs, ka vairāku valodu versijās, tostarp angļu, franču un vācu valodā, Biocīdo produktu direktīvas 1. panta 3. punktā ir pieļauta kļūda. No šīm valodu versijām šķietami izriet, ka direktīvu "piemēro" noteiktam skaitam tiesību aktu dažādās citās jomās. Tomēr šķiet acīmredzami, ka tāda nav bijusi likumdevēja iecere: skaidri saprotams, ka nebūtu jēgas tam, ka direktīva, kas attiecas uz vienu jomu, būtu piemērojama citai direktīvai vai regulai, kas attiecas uz citu jomu.

61. Biocīdo produktu direktīvas struktūra drīzāk norāda uz to, ka 1. panta 3. punkts nozīmē, ka direktīvu piemēro, "neskarot būtiskus Kopienas noteikumus vai pasākumus, kas veikti saskaņā ar tiem, jo īpaši [neskarot]" citus tālāk minētos tiesību aktus vai pasākumus, kas veikti saskaņā ar tiem. Šīs interpretācijas, kas arī atbilst, piemēram, holandiešu, portugāļu, spāņu un zviedru valodu versijām, priekšrocība ir tā, ka tā ir loģiska.

62. Katrā ziņā, pēc manām domām, 1. panta 3. punktam nav nekādu seku, jo ar Biocīdo produktu direktīvu noteikti nevar piešķirt dalībvalstīm tiesības sniegt atļaujas attiecībā uz biocīdajiem produktiem, jo vēl nav tikuši pieņemti tās pielikumi. Tas izriet no tā, ka visa atļauju piešķiršanas sistēma, kas ir jāievieš ar direktīvu, ir atkarīga no tā, vai attiecīgā biocīdā produkta aktīvā(-s) viela(-s) ir ietvertas vienā no šiem pielikumiem.

63. Tiesa un arī Kopienu likumdevējs ir atzinuši, ka Biocīdo produktu direktīvas iecerētā tuvināšana vēl nav noslēgusies.

64. Spriedumā lietā *Schreiber*[34] Tiesa norādīja, ka minēto faktu rašanās brīdī, par kuriem tika celta prasība pamata lietā (2001. gada martā), "[Biocīdo produktu direktīvā] paredzētā saskaņošana vēl nebija pilnībā īstenota, jo šajā laikā Kopienas līmenī joprojām tika sagatavoti Direktīvas I, I A un I B pielikumi, kuros ir uzskaitītas aktīvās vielas, kuru izmantošana ir atļauta biocīdajos produktos, zemas riska pakāpes biocīdajos produktos un produktos, kuri satur vienīgi pamatvielas". Šāda situācija turpināja pastāvēt.

34 — Tiesas 2004. gada 15. jūlija spriedums lietā C-443/02 (Krājums, I-7275. lpp., 20. punkts).

65. Direktīvas 2001/90/EK[35], ar ko tika grozīts Bīstamo vielu direktīvas I pielikuma 32. punkts par kreozotu, preambula noteic, ka Biocīdo produktu direktīva "saskaņo biocīdu atļaujas Eiropas līmenī [..], kamēr vēl nav saskaņoti noteikumi, uz ko attiecas [Biocīdo produktu direktīva], ierobežojumi, kuri attiecas uz kreozotu, jāpielāgo tehnikas attīstībai"[36]. Ar Direktīvu 2001/90 tika grozīts 32. punkts tādējādi, ka kreozota lietošana koksnes apstrādē un šādi apstrādātas koksnes laišana tirgū tika tieši aizliegtas, un tika pastiprināti priekšnosacījumi, kādos ir pieļaujamas atkāpes no šī aizlieguma.

66. Līdzīgi Direktīvas 2003/2/EK[37], ar ko grozīja Bīstamo vielu direktīvas I pielikuma 20. punktu par arsēnu, preambulā ir noteikts, ka "līdz saskaņo noteikumus, ievērojot [Biocīdo produktu direktīvu], tehnikas attīstībai jāpielāgo arsēna ierobežojumi, kas noteikti ar [Bīstamo vielu direktīvu]"[38]. Ar Direktīvu 2003/2 20. punkts tika grozīts tādējādi, ka ar tādiem preparātiem, kuros ir arsēna savienojumi, apstrādātas koksnes laišana tirgū tika tieši aizliegta, un tika pastiprināti priekšnosacījumi, kādos ir pieļaujamas atkāpes no šī aizlieguma.

67. Tāpēc Biocīdo produktu direktīva minēto faktu rašanās brīdī, par kuriem tika celta prasība pamata lietā, nebija (un vēl tagad nav) pilnībā piemērojama. Tomēr *CTB* un Dānijas valdība apgalvo, ka šīs direktīvas 16. panta 1. punktā, ar kuru dalībvalstīm 10 gadus ilgā pārejas posmā tiek ļauts "turpināt piemērot tās pašreizējo sistēmu vai praksi biocīdo produktu laišanai tirgū", noteiktajā pārejas periodā dalībvalstīm ir atļauts atstāt spēkā savas biocīdo produktu regulēšanas sistēmas.

68. Es nepiekrītu tam, ka, pirms Biocīdo produktu direktīva ir pilnībā stājusies spēkā, ar 16. panta 1. punktu dalībvalstīm tiek dota neierobežota rīcības brīvība atļauju piešķiršanai attiecībā uz produktiem, kas ietilpst gan šīs direktīvas, gan Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas jomā. Biocīdo produktu direktīvas preambulā ir tieši norādīts, ka "šo direktīvu [..] pilnībā neieviesīs dažos gados", un šajā laika posmā Bīstamo vielu direktīvā tiks paredzēta papildu sistēma, lai ierobežotu noteiktu aktīvo vielu un produktu tirdzniecību un izmantošanu.

35 — Komisijas 2001. gada 26. oktobra direktīva, ar ko septīto reizi tehnikas attīstībai pielāgo I pielikumu Padomes direktīvai 76/769/EEK (OV L 283, 41. lpp.). Direktīva noteic, ka dalībvalstīs jāpieņem noteikumi, kas vajadzīgi, lai ne vēlāk kā līdz 2002. gada 31. decembrim izpildītu direktīvas prasības, un tie jāpiemēro vēlākais no 2003. gada 30. jūnija.

36 — Piektais apsvērums.

37 — Komisijas 2003. gada 6. janvāra direktīva par arsēna tirgū laišanas un lietošanas ierobežojumiem (Padomes direktīvas 76/769/EEK desmitais pielāgojums tehnikas attīstībai) (OV L 4, 9. lpp.). Direktīva noteic, ka dalībvalstis jāpieņem noteikumi, kas vajadzīgi, lai ne vēlāk kā līdz 2003. gada 30. jūnijam izpildītu direktīvas prasības, un tie jāpiemēro vēlākais no 2004. gada 30. jūnija.

38 — Astotais apsvērums.

69. Tādējādi, kaut gan 16. panta 1. punkts noteic, ka pārejas periodā dalībvalsts var turpināt piemērot tās pašreizējo sistēmu vai praksi biocīdo produktu laišanai tirgū, ir skaidrs, ka šai sistēmai ir jāatbilst citiem Kopienu tiesību noteikumiem. Tātad, ja dalībvalsts vēlas regulēt Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošu produktu laišanu tirgū un/vai lietošanu, tās valsts tiesību normām ir jāatbilst šai direktīvai.

70. Es neuzskatu, ka ar judikatūru [39], uz kuru pamatojas Nīderlandes valdība, var atbalstīt tās apgalvojumu, ka Bīstamo vielu direktīva un Biocīdo produktu direktīva ir spēkā paralēli un katrai no tām ir sava atsevišķa piemērošanas joma. Spriedumā lietā *Brandsma*, kas katrā ziņā tika izlemta ievērojamu laiku pirms Biocīdo produktu direktīvas pieņemšanas, apskatāmā produkta aktīvā sastāvdaļa nebija ietverta Bīstamo vielu direktīvā [40]. Spriedumā lietā *Harpegnies*, kurā aplūkojamie fakti arī norisinājās pirms Biocīdo produktu direktīvas pieņemšanas, Tiesa lēma, pamatojoties uz faktu, ka Kopienu līmenī nepastāvēja saskaņoti noteikumi, kas regulētu attiecīgo produktu ražošanu vai laišanu tirgū [41]; šajās lietās tas tā nav. Kā norāda iesniedzējtiesa, spriedumā lietā *Nederhoff* attiecīgais valsts regulējums neattiecās uz Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošu vielu tirgū laišanas vai lietošanas apstākļiem; tas attiecās uz ūdens virsmas piesārņojumu, kas rodas no produktiem, kas apstrādāti ar šo vielu. Tiesa vispirms izlēma, ka šai situācijai bija piemērojama Direktīva 76/464 [42]; turklāt ar šo direktīvu tieši tiek ļauts dalībvalstīm ieviest stingrākus pasākumus par tajā noteiktajiem. Tā kā Bīstamo vielu direktīvas 1. panta 1. punkts noteic, ka to piemēro, neierobežojot citu attiecīgo Kopienas noteikumu piemērošanu, Tiesa izlēma, ka Direktīvai 76/464 ir augstāks spēks, nekā Bīstamo vielu direktīvai. Es nevaru iedomāties, kā šo lēmumu var attiecināt uz aplūkojamām lietām, kur Biocīdo produktu direktīva nav piemērojama.

71. Visbeidzot, tiesas sēdē Nīderlandes valdība norādīja, ka nebūtu loģiski, ja, no vienas puses, dalībvalsts nevarētu regulēt biocīdos produktus, kuros ir Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošas bīstamas vielas, turpretī, no otras puses, tā varētu regulēt mazāk kaitīgus biocīdos produktus, kuros nav šādas vielas, kā, piemēram, ciedrkoka plāksnes, kas tika aplūkotas nesenajā spriedumā lietā *Schreiber* [43].

39 — Minēta 33. zemsvītras piezīmē.

40 — Sprieduma 10. punkts un ģenerāladvokāta Fennelija [*Fenelly*] secinājumu 16. punkts.

41 — Sprieduma 27. punkts. Šķiet, ka neviens no lietas dalībniekiem neatsaucās uz Bīstamo vielu direktīvu.

42 — Padomes 1976. gada 4. maija direktīva 76/464/EEK par piesārņojumu, ko rada dažas bīstamas vielas, kuras novada Kopienas ūdens vidē (OV L 129, 23. lpp.).

43 — Minēta 34. zemsvītras piezīmē.

72. Tomēr šī lieta attiecās uz produktu (ciedrkoka plāksnēm), kas citkārt neietilpst Kopienu tiesību piemērošanas jomā. Attiecīgi Tiesa vērtēja, vai dalībvalsts prasība, lai šādu produktu laišanai tirgū tiktu saņemta iepriekšēja atļauja, ir likumīga saskaņā ar EKL 28. un 30. pantu. Šajās lietās — tieši pretēji — attiecīgie produkti ietilpst Kopienu tiesību piemērošanas jomā. Pēc manām domām, tas ir pietiekami, lai nošķirtu pašreizējās lietas no *Schreiber* lietas.

73. Manuprāt, Nīderlandes valdības bažas par to, ka iepriekš minētās interpretācijas rezultātā dalībvalsts nedrīkstētu regulēt biocīdos produktus, kuros ir Bīstamo vielu direktīvas piemērošanas jomā ietilpstošas bīstamas vielas, bet tā drīkstētu regulēt mazāk kaitīgus biocīdos produktus, kuros nav šādas vielas, nav pamatotas. Tieši tādēļ, ka atsevišķi biocīdie produkti, kā, piemēram, pašreizējās lietās apskatāmie, iespējams, ir kaitīgi, tos varētu pakļaut stingram, bet atšķirīgam valstu tiesiskajam regulējumam, un tāpēc tos visvairāk vajag regulēt ar Kopienas tiesību aktu palīdzību.

74. Iepriekšminēto iemeslu dēļ es secinu, ka ar Bīstamo vielu direktīvu dalībvalstij netiek ļauts izvirzīt papildu nosacījumus tāda biocīdā produkta laišanai tirgū un lietošanai, kura aktīvā viela ir iekļauta tās I pielikumā.

75. Es minēšu vēl divus noslēguma apsvērumus, kas varētu kliedēt šaubas par to, ka manis ieteiktā interpretācija pārmērīgi ierobežo dalībvalsts tiesības veikt pasākumus savas vides aizsardzībai.

76. Pirmkārt, ir jāuzsver, ka iepriekšminētais secinājums nenozīmē, ka dalībvalstij tādā situācijā, kādā atrodas Nīderlande, ir pilnībā aizliegts noteikt stingrākus standartus. Gadījumā, ja saskaņošanas direktīva ir pieņemta saskaņā ar EKL 95. pantu (jaunajā redakcijā — EK līguma 100.a pants), dalībvalsts, kura vēlas atstāt spēkā vai ieviest savus noteikumus, kas ir stingrāki nekā direktīvā noteiktie un kas *inter alia* attiecas uz vides aizsardzību, saskaņā ar EKL 95. panta 4. vai 5. punktu [44], drīkst darīt Komisijai zināmus šos noteikumus, kā arī pamatojumu to atstāšanai spēkā vai ieviešanai. Patiesībā Nīderlande jau ir izmantojusi 95. pantā noteikto procedūru attiecībā uz dažiem tās kreozota regulējuma aspektiem, lai gan, acīmredzot, ne attiecībā uz tiem aspektiem, kas tiek izskatīti šajās lietās [45].

44 — Skat. iepriekš 6. punktu.

45 — Skat. Komisijas 1999. gada 26. oktobra lēmumu 1999/832/EK par Nīderlandes Karalistes paziņojumu par valsts noteikumiem attiecībā uz ierobežojumiem kreozota laišanai tirgū un lietošanai (OV L 329, 25. lpp.) un Komisijas 2002. gada 23. janvāra lēmumu 2002/59/EK par Nīderlandes Karalistes paziņojumu saskaņā ar EKL 95. panta 5. punktu par valsts noteikumu projektu attiecībā uz ierobežojumiem ar kreozotu apstrādātas koksnes laišanai tirgū un lietošanai (OV L 23, 37. lpp.).

77. Otrkārt, pēc šo lietu pamatā esošo faktu norises I pielikuma noteikumi par kreozotu un arsēna savienojumiem ir kļuvuši stingrāki: skat. Direktīvu 2001/90 [46] un 2003/2 [47], kuru attiecīgo noteikumu kopsavilkums ir izklāstīts iepriekš, 65. un 66. punktā. Tādējādi šajā lietā veiktās Bīstamo vielu direktīvas interpretācijas iedarbība katrā ziņā būs ierobežota.

Secinājumi

78. Tādējādi es secinu, ka uz *College van Beroep voor het bedrijfsleven* uzdoto jautājumu ir jāatbild šādi:

Padomes 1976. gada 27. jūlija direktīva 76/769/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz dažādu bīstamu vielu un preparātu tirgū laišanas un lietošanas ierobežojumiem dalībvalstij neļauj izvirzīt citus nosacījumus tāda biocīdā produkta laišanai tirgū un lietošanai, kura aktīvā viela ir iekļauta direktīvas I pielikumā.

46 — Minēta 35. zemsvītras piezīmē.
47 — Minēta 37. zemsvītras piezīmē.